

ДНЕВНИКЪ

(СТЕНОГРАФСКИ)

НА

V-го ВЕЛИКО НАРОДНО СЪБРАНИЕ.

Х засѣдание, понедѣльникъ, 20 юний 1911 г.

(Отворено отъ подпрѣседателя г. М. Маджаровъ, въ 7 ч. 40 м. сутринята)

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Ще провѣримъ по списъка отсъствуващитѣ г. г. народни прѣдставители, за да видимъ да-ли има нужното число.

Секретарь Г. Николовъ: Чете списъка. Отсъствуватъ г. г. народнитѣ прѣдставители: Желѣзъ Абаджиевъ, Иванъ Абрашевъ, Господинъ Ангеловъ, Марко Балабановъ, Тодоръ Балабановъ, Иванъ Балтаджиевъ, Мило Балтовъ, Никола Бешовъ, Генчо Бойчиновъ, Димитъръ Бръчковъ, Пантелей Бурмовъ, Атанасъ Ц. Буровъ, д-ръ Борисъ Вазовъ, Велчо Велчевъ, Йонко Веселиновъ, Йончо Влаховъ, Харалампи Вълчановъ, Янко Ганчевъ, Костадинъ Геневъ, Петко Геневъ, д-ръ Генчо х. Генчевъ, Ванко Георгиевъ, Марко Георгиевъ, Михаилъ Георгиевъ, Атанасъ Гечевъ, д-ръ Петко Главиновъ, Мито Гоповъ, Ангелъ Горановъ, Стоянъ Горановъ, х. Иванъ х. Господиновъ, д-ръ Петъръ Джидровъ, Боянъ Димовъ, Добри Добревъ, Георги Добриновичъ, Вълко Дончевъ, Иванъ Дочевъ, Димитъръ Драгиевъ, Костадинъ Енчевъ, д-ръ Димитъръ Загоревъ, Атанасъ Ивановъ, Арсо Илиевъ, Димитъръ Йодовъ, Атанасъ Каблешковъ, Крумъ Карагъзовъ, Христо Каракановски, д-ръ Христо Касъровъ, Христо Ковачевъ, Стефанъ Колинковъ, Никола Константиновъ, Христо Косевъ, Димитъръ Костовъ, Константиновъ Кръстевъ, Рашко Маджаровъ, Калю Малевъ, Миндо Марчевъ, Мехмедали Месудовъ, Колю Мидовъ, Али Мейзуновъ, д-ръ Кънчо Милановъ, Михаилъ Михайловъ, Маринъ Мичоровъ, Никола Моневъ, д-ръ Христо Мутафовъ, Емануилъ Начевъ, Василь Накоевъ, Соколя Невлянки, Георги Недковъ, д-ръ Полихронъ Нейчевъ, Фило Недковъ, Дамянъ Неновъ, Василь п. Николовъ, Няголъ Няголовъ, Павелъ Паранановъ, Иванъ Парушевъ, Никола Пауновъ, Петъръ Пашовъ, Гроздо Петковъ, Богданъ Петровъ, Цеко Пешовъ, Георги Пиковъ, Стефанъ Пилевъ, Дончо Пишмановъ, Стефанъ Поповъ, Христо Пулиевъ, Петъръ Пулковъ, Георги Т. Пѣевъ, Михаль Пѣдевъ, Иванъ х. Рачевъ, Диню Рашевъ, Янко Сакъзовъ, Георги Семерджиевъ, Иванъ Симеоновъ, Янко Симеоновъ, Слави Славовъ, Иванъ Соколовъ, Александъръ Стамболийски, д-ръ Христо

Стойчевъ, Димитъръ Страшимировъ, Къню Теневъ, Атанасъ Тричковъ, Христо Хаджиевъ, Мехмедъ Хасановъ, д-ръ Т. Хинковъ, д-ръ Андрѣй Ходжовъ, д-ръ Стефанъ Христовъ, Филиппъ Цвѣтковъ, Гавраилъ Цонковъ, д-ръ Петъръ Цончевъ, Петъръ Черневъ, Панайотъ Чорбаджиевъ, Георги Шиваровъ, Никола Шивачевъ, Петъръ Шипковъ, Геора Шойлевъ и Димитъръ Яблански)

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Г. г. народни прѣдставители! Споредъ общото число на присѣдствующитѣ, вижда се, че има съставъ. За да не се случи, обаче, погрѣшка, азъ ще позволя да се разпишатъ и тѣзи г. г. народни прѣдставители, които не сж се разписали, а прѣзъ това врѣме ще ми позволите да ви прочета отпускиятѣ, които е разрѣшило прѣседателството.

Даденъ е отпускъ на слѣднитѣ г. г. народни прѣдставители: Харалампи Вълчановъ — 5 дена, Никола Димовъ — 2 дена, Георги Геревъ — 3 дена, Петъръ Папанчевъ — 6 дена, Димитъръ Яблански — 4 дена, Миндо Марчевъ — 4 дена, Петъръ Шипковъ — 10 дена, д-ръ Андрѣй Ходжовъ — 5 дена, Иванъ х. Рачевъ — 5 дена, д-ръ Т. Хинковъ — 5 дена, Генчо Бойчиновъ — 3 дена, д-ръ Христо Касъровъ — 2 дена, Калю Малевъ — 3 дена, Слави Славовъ — 5 дена, Велчо Велчевъ — 3 дена, Стоянъ Горановъ — 4 дена, Марко Георгиевъ — 5 дена, Михаилъ Георгиевъ — 3 дена, д-ръ Петъръ Джидровъ — 2 дена, Емануилъ Начевъ — 3 дена, Боянъ Димовъ — 3 дена, Желю Абаджиевъ — 7 дена, Мехмедъ Хасановъ — 3 дена, Георги Шиваровъ — 8 дена, Петъръ Черневъ — 4 дена, Георги Семерджиевъ — 2 дена, Дончо Пишмановъ — 5 дена, Йончо Влаховъ — 3 дена, Георги Икономовъ — 5 дена, Петъръ Пулковъ — 5 дена, д-ръ К. Милановъ — 8 дена, Иванъ Парушевъ — 4 дена, Вълко Дончевъ — 5 дена, Димитъръ Драгиевъ — 10 дена по болестъ, Петъръ Мерачковъ — 2 дена, Никола Моневъ — 4 дена, Никола Пауновъ — 2 дена, Цеко Пешовъ — 3 дена, д-ръ Христо Стойчевъ — 2 дена, Михаилъ Михайловъ — 5 дена, Дамянъ Неновъ — 2 дена, Иванъ Балтаджиевъ — 3 дена,

Никола Шивачевъ — 3 дена, Соколя Невлянский — 3 дена, Диню Рашевъ — 6 дена, Стефанъ Поповъ — 5 дена, Саидъ Хасановъ Аптараманъ — 6 дена, Иванъ Симеоновъ — 4 дена, Ламби Цанковъ — 6 дена, д-ръ Борисъ Вазовъ — 3 дена, Никола Бешовъ — 2 дена, Иванъ Стояновъ — 5 дена и Григоръ Константиновъ — 4 дена.

Г. г. народни прѣдставители! Отсъствуватъ само 115 души. Имаме нужния съставъ, за да можемъ да засѣдаваме.

Ще продължимъ отложения отъ миналото засѣданне дневенъ редъ — провѣрка на изборитѣ.

Моля г. г. докладчицитѣ, които сж готови съ своитѣ доклади, да докладватъ.

Има думата г. д-ръ Юрдановъ.

Докладчикъ д-ръ И. Юрдановъ: Г. г. народни прѣдставители! Имамъ да докладвамъ провѣрката на изборитѣ станали въ Пльвенския окръгъ.

Пльвенската административна околия се състои отъ двѣ избирателни околии. I-та избирателна околия се състои отъ 25 секции, съ 15.385 избиратели, отъ които 8.811 гласоподавали. Най-много гласове сж получили слѣднитѣ лица: г. Иванъ х. Рачевъ — 2.394 гласа, г. Пантелей Бурмовъ — 2.386 гласа, г. Бочо Лачовъ — 2.417 гласа, г. Игнатъ Вълчевъ — 2.417 гласа, г. Велико Ангеловъ — 2.385 гласа и г. Коста Витановъ — 2.425 гласа. Въ деня на избора не сж подадени никакви заявления. Изборътъ е миналъ тихо и мирно. Окръжниятъ съдъ е прогласилъ за избрани казанитѣ лица.

Комисията е на мнѣние изборътъ да се утвърди. Моля почитаемото Събрание да го утвърди.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Понеже никой не иска думата, ще се гласува. Които г. г. народни прѣдставители приематъ прѣдложението на комисията, щото докладваниятъ изборъ да се счита за правилно и законно извършенъ, моля, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ д-ръ И. Юрдановъ: II-та Пльвенска избирателна околия се състои отъ 25 секции съ 12.907 избиратели, отъ които 5.491 сж гласоподавали. Най-много гласове сж получили: г. Александъръ Димитровъ — 2.282 гласа, г. Цоно Матовъ — 2.287 гласа, г. Велю Диковъ — 2.283 гласа и г. Никола Митковъ — 2.280 гласа. Въ деня на избора не сж подадени никакви заявления, както отъ застъпницитѣ, тъй и отъ кандидатитѣ.

Комисията е на мнѣние изборътъ да се утвърди. Моля почитаемото Събрание да го утвърди.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Никой не иска думата, ще се гласува. Моля ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ прѣдложението на комисията, щото докладваниятъ изборъ да се счита за правилно и законно извършенъ и да се утвърди, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ д-ръ И. Юрдановъ: I-та Ловешка избирателна околия има 10.190 избиратели, отъ които 6.183 гласоподавали. Най-много гласове сж получили слѣдующитѣ лица: г. Йонко Веселиновъ — 2.409 гласа, г. д-ръ Василъ Радославовъ — 2.346 гласа, г. д-ръ Асѣнъ Златевъ — 2.310 гласа, и г. Ненчо Ганевъ — 2.273 гласа. Прѣзъ врѣме на избора не сж подадени никакви заявления; изборътъ е миналъ мирно и тихо. Окръжниятъ съдъ е прогласилъ за избрани казанитѣ лица.

Комисията е на мнѣние изборътъ да се утвърди. Моля почитаемото Събрание да го утвърди.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Ще се гласува. Моля, които приематъ да се утвърди доклад-

ваниятъ изборъ, като правилно и законно извършенъ, да си вдигнатъ ржката (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ д-ръ И. Юрдановъ: II-та Ловешка избирателна околия брои 7.724 избиратели, отъ които гласоподавали сж 4.236. Най-много гласове сж получили: г. Иларионъ Драсовъ — 1.612 гласа, г. Иванъ Нанковъ — 1.577 гласа, г. Христо Пановъ — 1.540 гласа и г. Крачунъ Коновъ — 1.510 гласа. Изборътъ е миналъ тихо и мирно. Въ деня на избора не сж подадени никакви заявления, както отъ застъпницитѣ, тъй и отъ кандидатитѣ, обаче по-послѣ се получи една контестация, въ която се казва, че акцизиятъ окръженъ началникъ нѣколко дена прѣди избора миналъ прѣзъ нѣкои села, които сж низали тютюнъ и агитиралъ. Послѣ, нѣкои акцизни стражари сж агитирали нѣколко дена прѣди изборитѣ за правителственитѣ кандидати.

Н. Козаревъ: Тѣ сж пропаднали.

Докладчикъ д-ръ И. Юрдановъ: Комисията е на мнѣние изборътъ да се утвърди.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Понеже никой не иска думата, г-да, ще се гласува. Ония отъ г. г. народнитѣ прѣдставители, които приематъ прѣдложението на комисията, щото докладваниятъ изборъ да се счита за правилно и законно извършенъ, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ д-ръ И. Юрдановъ: Луковитската избирателна околия има 10.873 избиратели, отъ които 7.180 сж гласоподавали. Най-много гласове сж получили слѣднитѣ лица: г. Димитъръ Христовъ — 3.658 гласа, г. Иванъ Балтаджиевъ — 3.627 гласа, г. Генчо Бойчиновъ — 3.448 гласа и Йончо Влаховъ — 3.403 гласа. Изборътъ е вървѣлъ тихо и мирно. Въ деня на избора не сж подадени никакви заявления, както отъ застъпницитѣ, тъй и отъ кандидатитѣ. Окръжниятъ съдъ е прогласилъ за избрани казанитѣ лица.

Комисията е на мнѣние изборътъ да се утвърди. Моля почитаемото Събрание да го утвърди.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Никой не иска думата, ще се гласува. Ония г. г. народни прѣдставители, които приематъ мнѣнието на комисията, щото тоя изборъ да се счита за правилно и законно извършенъ, моля, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ д-ръ И. Юрдановъ: Никополската избирателна околия се състои отъ 18 избирателни секции съ 13.029 избиратели, отъ които 8.076 гласоподавали. Най-много гласове сж получили: г. Георги Икономовъ — 3.843 гласа, г. Стоянъ Горановъ — 3.844 гласа, г. Никола Бешовъ — 3.843 гласа, г. Тома Поповъ — 3.836 гласа, г. Ламби Цанковъ — 3.835 гласа и г. Панайотъ Чорбаджиевъ — 3.829 гласа. Въ деня на избора не сж подадени никакви заявления и до днесъ не сж постѣпили никакви контестации. Окръжниятъ съдъ е прогласилъ за избрани казанитѣ лица.

Комисията е на мнѣние изборътъ да се утвърди. Моля почитаемото Събрание да го утвърди.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Понеже никой не иска думата, ще се гласува. Ония отъ васъ, които считатъ избора за правилно и законно извършенъ и приематъ мнѣнието на комисията да се утвърди, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ д-ръ И. Юрдановъ: Тетевенската избирателна околия има 9.794 избиратели, отъ които

5.060 сж гласоподавали. Най-много гласове сж получили: г. Иванъ Гешовъ — 2.965 гласа, г. Димитъръ Яблански — 2.968 гласа, г. д-ръ Христо Стойчевъ — 2.955 гласа и г. Петко Момчиловъ — 2.945 гласа. Въ деня на избора не сж подадени никакви заявления, сж изключение на единъ актъ, съставенъ на единъ войникъ, който искалъ да гласува прѣоблѣченъ, обаче, не е ималъ възможността да гласува, а само е направилъ опитъ; съставенъ му е актъ и друго нищо. Окръжниятъ съдъ е прогласилъ казанитѣ лица за избрани и комисията е на мнѣние изборътъ да се утвърди.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Моля, които приематъ мнѣнието на комисията да се утвърди докладваниятъ изборъ, като правилно и законно извършенъ, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ д-ръ И. Юрдановъ: Троянската избирателна околия, състояща се отъ 24 избирателни секции съ 11.532 избиратели, отъ които 5.474 гласоподавали. Най-много гласове сж получили слѣдующитѣ лица: г. Дамянъ Неновъ — 1.940 гласа, г. Никола Шивачевъ — 1.923 гласа, г. Георги Семерджиевъ — 1.864 гласа и г. Власи Власковски — 1.920 гласа. Въ деня на избора не сж подадени никакви заявления, обаче, сега е постъпила една контестація по избора на Власи Власковски.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Кога е постъпила? Сега, или въ законния срокъ?

Докладчикъ д-ръ И. Юрдановъ: Въ законния срокъ. Въ деня на избора не сж постъпили никакви заявления.

Комисията е на мнѣние да се утвърди изборътъ на първитѣ трима, а утвърдението на избора на Власи Власковски, който обѣща да прѣдстави слѣдъ нѣколко дена кръщелно свидѣтелство, да се отложи за нѣколко дена.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Г. докладчикътъ прѣдлага да се утвърди изборътъ, колкото се касае до тримата души, а утвърдението избора на г. Власи Власковски да се отложи за нѣколко дена.

Обяждатъ се: Цѣлиятъ да се остави.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Прави се прѣдложение цѣлиятъ изборъ да остане висящъ, додѣто се прѣдставятъ доказателства по отношение възрастта на г. Власковски. Понеже прѣдложението да се отложи цѣлиятъ изборъ обхваща и прѣдложението на г. докладчика, азъ мисля, че по-правилно е да се положи на гласуване туй прѣдложение и, ако се приеме то, тогава другото става неумѣстно. Затова моля, които отъ васъ сж съгласни да се отложи цѣлиятъ този изборъ, докогато комисията го внесе отново, заедно съ другитѣ свѣдѣния, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Има думата докладчикътъ г. Ангелъ Томчевъ.

Докладчикъ А. Томчевъ: Ще докладвамъ изборитѣ на Врачанския окръжъ.

Първата Врачанска околия се състои отъ 22 избирателни секции. Гласоподавали сж 5.854 избиратели отъ 10.307. Провѣзгласени сж за избрани получилитѣ най-много гласове кандидати: г. Стефански Савовъ — 3.490 гласа, г. д-ръ Стоянъ Даневъ — 3.505 гласа, г. Вандо Бобошовски — 3.472 гласа и г. Митю Орозовъ — 3.189 гласа. Нередовности не се констатираха. Комисията е на мнѣние изборътъ да бѣде утвърденъ, въ слѣдствие на което моля почитаемото Събрание да го утвърди.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Андрѣй Коновъ.

А. Коновъ: Г. г. народни прѣдставители! Законодательтъ, когато е съставялъ избирателния законъ, въ чл. 47 пунктъ 1 е прѣвидѣлъ кои лица не могатъ да бѣдатъ избрани за народни прѣдставители, между които сж и лицата, които влизатъ въ нѣкои държавни прѣдприятия. Нѣма нужда да се впускамъ въ разглеждането на въпроса, защо нашиятъ законодатель е прѣвидѣлъ такава клауза — да не се допусчатъ хора, които иматъ връзка съ държавата, да прѣдставяватъ избирателитѣ въ Народното събрание. Ще прочета този пунктъ, за да имате ясна прѣдстава за въпроса, който азъ ще повдигна. Въ първия пунктъ се казва: (Чете) „Лицата, които иматъ договоръ съ държавата за разни доставки на правителството, или сж прѣдприели нѣкои държавни работи, или иматъ прѣко участие въ печалбитѣ отъ подобни работи“. Последниятъ пунктъ „или иматъ прѣко участие въ печалбитѣ отъ подобни работи“ е пунктътъ, който визира сжщо така ония хора, които макаръ официално да не сж държавни прѣдприемачи, но сж съдружници, оргаци, дѣлятъ печалбата отъ прѣдприятието. До моитѣ свѣдѣния има такива факти, отъ които личи, че г. Стефански Савовъ е съдружникъ въ държавното прѣдприятие по линията Борушица, сжщо тѣй и въ Варненското пристанище. Азъ бихъ молилъ г. Стефански Савова да направи една декларация тукъ, прѣдъ камарата, че той не взема никакво участие, че той не взема никакви печалби отъ това прѣдприятие, за да мога да си вдигна ржката добросъвестно, защото щомъ той е съучастникъ въ това прѣдприятие, не може да стои въ нашитѣ редове. Ето защо, ще моля г. Стефански Савова да направи тази декларация, слѣдъ която народното прѣдставителство ще гласува добросъвестно.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. д-ръ Георги Гаговъ.

Д-ръ Г. Гаговъ: Отстъпямъ думата на г. Стефански Савовъ.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Стефански Савовъ.

С. Савовъ: Съ най-голъмо удоволствие бихъ отговорилъ на г. Конова, ако излѣзѣше да ме запита този, който го дирижира. Ако този, който го дирижира, нѣма куража да излѣзе и да изложи данни, менѣ ми се струва, че е излишно да давамъ нѣкаква декларация. Ето защо, моля г. Конова да каже кое е лицето, което констатира моя изборъ и азъ ще направя тази декларация.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Андрѣй Коновъ.

А. Коновъ: Прѣди всичко, азъ не съмъ човѣкъ, който може да се дирижира отъ нѣкого и смѣтамъ, че когато повдигамъ единъ въпросъ въ Събранието, повдигамъ го на извѣстно основание. Ако г. Савовъ има участие или нѣма участие, достатъчно е да декларира прѣдъ камарата, че това е така, а не иначе. Нѣма защо да заобикаля и да търси нѣкакви инспириатори. Така щото, още единъжъ ще го помоля да направи своята декларация, че той нѣма никакво участие въ туй прѣдприятие и тогава народното прѣдставителство ще може да гласува добросъвестно.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Стефански Савовъ.

С. Савовъ: Г. г. народни прѣдставители! Когато човѣкъ излиза да контестира единъ изборъ, прѣди всичко трѣбва да се снабди съ доказателствата, които се изискватъ. Държавнитѣ прѣдприятия не сѫ тайни, а сѫ публични. Всеѣки, който мисли, че единъ депутатъ има нѣкакво държавно прѣдприятие и дохожда тукъ, прѣдъ Събранието, да декларира това, естествено е, може да се снабди съ доказателства и да ги прѣдстави. Азъ казвамъ, че у мене нѣма никакво държавно прѣдприятие. Ако г. Коновъ мисли, че имамъ такова, нека излѣзе да го докаже.

А. Коновъ: Азъ направо зададохъ въпроса.

С. Савовъ: Азъ ще отговоря, когато излѣзе този, който Ви дирижира, защото Вие не знаете нищо, Васъ Ви инспириратъ.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Моля, оставете личнитѣ разправии. Има думата г. Андрѣй Коновъ.

А. Коновъ: Азъ увѣрявамъ г. Савова, че никои не ме инспирира, че моитѣ свѣдѣния идатъ отъ Враца.

С. Савовъ: Именно.

А. Коновъ: Ако тѣзи лица сѫ въ тази ограда, азъ ще ги посоча да кажатъ тѣ това. Но туй не бърка на г. Савова да каже, не формално ли е той прѣдприемачъ на държавата, а това, което го запитвамъ; взема ли той печалба отъ това прѣдприятие. Това запитване отправямъ. Азъ знаа, че г. Савовъ е доста добросвѣстенъ, познавамъ го отъ по-рано и затуй именно се позовавамъ на него, а не изваждамъ факти тукъ, въ камарата. Намирамъ, че той откровенно може да направи своята декларация и ще го повѣрвамъ.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Г. д-ръ Гаговъ иска думата, но излѣзе, затова ще дамъ думата на г. Вълча Георгиевъ.

В. Георгиевъ: Шомъ г. Савовъ направи декларация, азъ се отказвамъ.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Понеже никои другъ не иска думата по този изборъ, тогазъ поставямъ на гласуване прѣдложението на комисията, което е: да се утвърди докладваниятъ изборъ. Моля ония, които считатъ докладвания изборъ за правилно и законно извършенъ, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ А. Томчевъ: II-та Врачанска избирателна околия се състои отъ 26 секции. Отъ 9.411 избиратели, гласоподавали сѫ 6.232. Провъзгласени сѫ за избрани кандидатитѣ: г. Димитър Йоцовъ съ 2.917 гласа, г. Никола Савовъ съ 2.901 гласа, г. Тодоръ Балабановъ съ 2.885 гласа и г. Цело Пешовъ съ 2.847 гласа.

Подадена е една контестация съ дата 7 юний отъ Никола Ненчовъ отъ с. Игнатица, който твърди, че единъ отъ провъзгласенитѣ избраници, а именно, г. Тодоръ Балабановъ, ималъ договоръ съ държавата за доставка на траверси, въ слѣдствие на което иска касирането избора на г. Балабанова. Комисията е на мнѣние да се попита г. Тодоръ Балабановъ относително обстоятелството: вѣрно ли е, че той дѣйствително е доставчикъ на траверси на държавата и въ случай че е вѣрно, изборътъ му да бѣде касиранъ, и въ противенъ случай, цѣлиятъ изборъ да бѣде утвърденъ.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Тодоръ Ноевъ.

Т. Ноевъ: Г. г. народни прѣдставители! Законодателятъ е ималъ за цѣль да не бѣдатъ избираеми лицата, които иматъ сключени договори съ държавата, затуй, защото съ своето депутатско положение да не могатъ да влияятъ на прѣдприятието за свои лични облаги. Г. Балабановъ е прѣдприемачъ, доставчикъ на държавата на траверси и стѣлпове.

Има и друго едно прѣдприятие, въ което прѣко влиза г. Балабановъ, именно, прѣдприятието на Чакърова по гората Лонгоза, заради което азъ нѣколко пѣти съмъ го виждалъ да идва въ тая гора. Тѣ сѫ такива едни деликатни прѣдприятия, шото, ако се допусне да влизатъ въ камарата такива прѣдприемачи, ние ще напакостимъ на интереситѣ на държавата. Г. Балабановъ като народенъ прѣдставителъ отъ болшинството е въ положение въ днешния день да уволнява чиновници . . .

Отъ дѣсницата: А-а-а!

Т. Ноевъ: Моля, моля.

С. Русевъ: Иди въ с. Авренъ да разправяшъ това. Научи се по-напрѣдъ да приказвашъ.

Т. Ноевъ: Азъ описвамъ какво влияние може да има народниятъ прѣдставителъ отъ болшинството, особено когато има сключенъ договоръ съ държавата. Азъ питамъ: единъ прѣдприемачъ, който е доставчикъ на държавата на траверси и стѣлпове, не е ли въ положение да уволни районния горски инспекторъ, горския старши стражаръ и пр.? Тукъ е камара и азъ казвамъ моето мнѣние като народенъ прѣдставителъ. Г. Стоянъ Русевъ! Ако имате нѣкакви частни разправии съ мене, можете да ги говорите вънка, а тукъ се говорятъ законодателни работи.

Азъ съжалявамъ, че нѣма тукъ г. министра на търговията и земледѣлието, но сега му е врѣмето да напомня друго едно. Азъ бѣхъ противъ отдаването на прѣдприятието гората Лонгоза, защото азъ прѣдвиждахъ, че ще ставатъ злоупотребления. Днесъ въ гората Лонгоза сѫ съборени най-голѣмитѣ дървета и които, споредъ поемнитѣ условия, трѣбва да бѣдатъ изнесени за смѣтка на самия г. Чакъровъ и даже конфискувани.

Азъ прѣдвиждамъ една злина, ако вдигнемъ ржка да се утвърди изборътъ на г. Балабанова. Споредъ мене, ще направимъ едно прѣстъпление и затова азъ ще бѣда противъ утвърдението на избора и съ чиста съвѣсть ще гласувамъ противъ утвърдението му.

Д-ръ Г. Гаговъ: Права прѣдложение за отлагане гласуването на избора, понеже г. Балабанова нѣма тукъ.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Понеже нѣма г. Балабанова, за да направи декларацията, то какво е мнѣнието на комисията: да се отложи ли изборътъ, или да стане друго нѣщо.

Докладчикъ А. Томчевъ: Комисията, като има прѣдъ видъ, че тази контестация не се подкрѣпя съ нѣкакви доказателства относително обстоятелството, че г. Балабановъ е прѣдприемачъ, рѣши: г. Балабановъ лично да заяви, да-ли е такъвъ или не. И понеже г. Балабановъ не се указа тукъ, то, обязательно, налага се да се отложи изборътъ, докато той дойде, освѣнъ ако се укаже неужно неговото присѣствие. Ние нѣмаме данни, отъ които да се види, да-ли той е такъвъ и, слѣдователно, ще трѣбва да се утвърди изборътъ.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Да се отложи, или да се гласува?

Докладчикъ А. Томчевъ: На първо мѣсто прѣдлагамъ да се отложи изборътъ.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Вълчо Георгиевъ.

В. Георгиевъ: Г. г. народни прѣдставители! Азъ съмъ членъ отъ провѣрочната комисия и тоя въпросъ въ комисията се разисква. Когато разисквахме по тоя въпросъ, тамъ бѣше и г. Петъръ Станчевъ, единъ вашъ човѣкъ, който заяви, че г. Тодоръ Балабановъ не е ималъ намѣрение да се кандидатира, но понеже приятелитѣ му сж наблегнали да се кандидатира, той казалъ: „Допитайте се до наши приятели адвокати и ако дѣйствително тѣ кажатъ, че азъ, като прѣдприемачъ на държавата, мога да влѣза въ великото Народно събрание, тогава, турете ме въ листата“. Тѣзи изявления на г. Петра Станчевъ, мисля, че сж достатѣчни да потвърдятъ, че дѣйствително г. Тодоръ Балабановъ е прѣдприемачъ и, слѣдователно, не може да има качеството на избираемъ и слѣдва да се касира. Нѣма нужда да отлагаме избора затуй, че нѣма г. Балабанова тукъ, щомъ имаме налице тѣзи доказателства. И мисля, че добросъвестно ще бѣде, ако още днесъ пристѣпимъ къмъ гласуване и го касираме.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Марко Турлаковъ.

М. Турлаковъ: Г. г. народни прѣдставители! Не познавамъ г. Балабанова, но споредъ онова, което съмъ чувалъ, излиза, че той не е само въ туй прѣдприятие, но че той е и концесионеръ на рилскитѣ гори.

Д-ръ Г. Гаговъ: То е частно прѣдприятие и нѣма нищо общо съ държавата.

М. Турлаковъ: Не само за тѣхъ, но и затуй прѣдприятие, за което става въпросъ, може да ни обясни днешниятъ министъръ на търговията и земледѣлието г. Христовъ. Щомъ г. Балабановъ има нѣкакво прѣдприятие, тая работа не може да бѣде тайна за надлежния министъръ, и азъ мисля, че е излишно да чакаме декларацията на г. Балабанова, щомъ тия свѣдѣния може да ни даде самиятъ министъръ, и затуй нѣма защо да се отлага изборътъ.

Нѣкой отъ дѣсницата: Нѣма и министра тукъ.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Петъръ Станчевъ.

П. Станчевъ: Г. прѣждеговорившиятъ ме приведе да свидѣтелствувамъ, че съмъ казалъ, какъто г. Балабановъ ималъ прѣдприятие съ държавата. Азъ не съмъ нѣкоя канцелария, която да удостовѣрява, кой какво е казалъ, и не съмъ длъженъ да кажа това.

Вълчо Георгиевъ: Въ комисията го казахте.

П. Станчевъ: По частнимъ образомъ, като си правихъ справка, спомнихъ, че той като-чели ми говорѣше, да-ли ще може да бѣде избранъ за великото Народно събрание, защото ималъ нѣкоя закачка съ държавата. Г. Балабановъ тия дни ще дойде, той е единъ честенъ човѣкъ, нашъ другаръ, да не го излагаме на такива критики и подозрѣния, и най-добрѣ е да не се рѣшава сега въпросътъ, а да чакаме докато той се върне и даде нужната декларация.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. министърътъ на вътрѣшнитѣ работи,

Министъръ А. Людскановъ: Тукъ се каза за единъ търгъ съ държавата, взетъ отъ г. Балабанова, който търгъ се отнася до министра на търговията и земледѣлието, а той сега е въ София. Азъ не зная, дали има такова нѣщо и затуй не мога да дамъ отговоръ.

Относително въпроса за концесията на рилскитѣ гори, то е частно прѣдприятие, то е единъ контрактъ, сключенъ съ Св. Рилска обитель, респективно съ Св. Синодъ, слѣдователно, не е държавно прѣдприятие. Понеже г. Балабановъ, въ слѣдствие на едно нещастие — изгорѣ му складътъ въ София, та бѣ принуденъ да отиде въ София и скоро ще дойде — менѣ ми се струва, че най-правилно ще бѣде да се отложи неговиятъ изборъ, както стана съ троянския. Ние сме винаги тукъ да се произнесемъ окончателно.

Азъ поддържамъ прѣдложението за отлагане на избора.

Отъ всички страни: Прието.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Г. г. народни прѣдставители! Понеже г. Балабановъ отсъствува, чухте, че г. докладчикътъ отъ името на комисията прѣдлага да се отложи разглеждането на избора дотогава, докогато се яви г. Балабановъ, за да направи декларацията. Имаше, обаче, прѣдложение отъ г. Вълча Георгиевъ, подкрѣпено и отъ г. Ноева за касирането на избора. Сега, кое прѣдложение да се подложи на гласуване?

Обаждатъ се: Прѣдложението на комисията за отлагане.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Които сж за отлагане на избора дотогава, докогато се яви г. Балабановъ, за да направи своята декларация, да си вдигнатъ ржката (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ А. Томчевъ: Берковската избирателна околия се състон отъ 16 секции. Отъ 11.525 избиратели, гласоподавали сж 4.950. Провѣзгласени сж за избрани кандидатитѣ, получивши най-много гласове: г. Михаилъ Клисурски съ 3.088 гласа, г. Петъръ Бояджиевъ съ 3.078 гласа, г. Витанъ Герасимовъ съ 3.067 гласа и г. Замфиръ Минчевъ съ 3.060 гласа.

Има подадена една контестація, въ която се оплакватъ: първо, че били крадени бюлетини отъ тайната станчка, и второ, че се агитирало въ изборното мѣсто. Тая контестація е подписана отъ лице, чието име не се чете; подадена е въ една секция, въ която пропадналиятъ кандидати сж получили 193 гласа. Първитѣ, по гласове, измежду неизбранитѣ кандидати сж получили по 923 гласа; тѣй щото, като се прибавятъ къмъ тия 923 гласа всичкитѣ 193, пакъ не може да се окаже никакво влияние върху избора. Тая контестація е била подадена слѣдъ сключването на избора, а нѣмало е защо да не бѣде съобщена на прѣседателя на бюрото прѣди сключването на протокола. Въ слѣдствие на това тази контестація се явява несериозна.

Други нарушения нѣма и комисията е на мнѣние да бѣде утвърденъ изборътъ.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Понеже никой не иска думата, ще се гласува. Ония отъ васъ, които приематъ прѣдложението на провѣрочната комисия, да се счита този изборъ за станалъ правилно и редовно, моля, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ А. Томчевъ: Бѣлоградчишката избирателна околия се състон отъ 23 секции. Отъ 9.637 избиратели, гласоподавали сж 5.137. Провѣзгласени сж за избрани слѣднитѣ лица: г. Коста Стефа-

новъ съ 2.408 гласа, г. Анто Живковъ съ 2574 гласа, г. Петъръ Гергановъ съ 2.599 гласа и г. Живко Еленковъ съ 2.544 гласа.

Не се оказаха никакви нередовности и комисията е на мнѣние да бѣде утвърденъ изборътъ.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Понеже никой не иска думата, г-да, ще се гласува. Ония отъ васъ, които приематъ прѣдложението на провѣрочната комисия, да се счита този изборъ за станалъ правилно и законно, моля, да си вдигнатъ ржката. (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ А. Томчевъ: Кулската избирателна околия се състои отъ 22 избирателни секции. Отъ 11.954 избиратели, гласоподавали сж 5.961. Провѣзгласени сж за избрани кандидатитѣ, получивши най-много гласове: г. Деко Ванковъ съ 3.584 гласа, г. Малинъ Паневъ съ 3.582 гласа, г. Никола Пановъ съ 3.582 и г. Първулъ х. Николовъ Първуловъ съ 3.562 гласа.

Не се оказаха никакви нередовности и комисията е на мнѣние да се утвърди изборътъ.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Никой не иска думата, г-да. Ония отъ васъ, които приематъ прѣдложението на комисията, да се счете този изборъ за станалъ правилно и законно, моля, да си вдигнатъ ржката (Мнозинство) Прието.

Докладчикъ А. Томчевъ: I-та Ломска избирателна околия има 17 избирателни секции. Отъ 8.721 избиратели, гласоподавали сж 5.202. Провѣзгласени сж за избрани кандидатитѣ, които сж получили най-много гласове, а именно: г. Станчо Момчевъ, г. Лозанъ Ивановъ, г. Миланъ Георгиевъ и г. Димитъръ Цѣновъ — получили сж по 1.908 гласа.

Подадена е една контестация съ дата 9 юний отъ кандидатитѣ Гоце Петровъ и Симеонъ Монева, съ които искатъ касирането на Милана Георгиевъ, за това, че не билъ навършилъ 30 години. Доказателство за това има: едно удостоверение отъ Комщицката община, въ което се казва, че Миланъ Георгиевъ е роденъ на 14 октомври 1881 г., а сжщо провѣрено въ избирателнитѣ списъци за 1910 г. се оказало, че той е отбѣлѣзанъ на 28-годишна възраст. Тѣй щото, както по удостоверението, така и по отбѣлѣзаното въ избирателния списъкъ, дѣйствително се оказва, че въпросниятъ кандидатъ не е навършилъ 30-годишна възраст.

Комисията е на мнѣние изборътъ на Милана Георгиевъ да бѣде касиранъ, а по отношение на другитѣ кандидати да бѣде утвърденъ.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Недѣлко Атанасовъ.

Н. Атанасовъ: Г. г. народни прѣдставители! На основание чл. 32 отъ правилника, азъ ще моля да се отложи въпросниятъ изборъ за утрѣ, за да можемъ да проучимъ работата и да защитимъ Милана Георгиевъ, понеже самитѣ удостоверения, които се прѣдставятъ, не сж такива, които да сж автентични.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Вълчо Георгиевъ.

В. Георгиевъ: За да бѣде касиранъ единъ изборъ по малолѣтство, трѣбва да има документи, които да доказватъ истината. Едно удостоверение, което е издадено отъ една община, естествено иде отъ едно управление, което е повече партизанско, издадено е партизанскимъ образомъ, отколкото по съвѣсть. Ние въ XIV-то обикновено Народно събрание бѣхме заволи слѣдната практика: касираха се или се одобряваха тия избори, по които се прѣдставѣха кръщелни свидѣтелства; но ако не се прѣдставѣха

такива записани въ регистритѣ, прѣдставяха се други свидѣтелства, подписани отъ четири-петъ души махленци, 50—60 годишни старци, които подписаха се завѣрваха отъ общината, и на основание на тая завѣрка енорийскиятъ свещеникъ или архиерейскиятъ намѣстникъ удостовѣрваватъ туй, което сж засвидѣтелствували тия комшини-старци, че еди-кой си човѣкъ е навършилъ 30 години или е малолѣтенъ и не отговаря на изискванията на чл. 47, за да бѣде избираемъ. Понеже тукъ ни се прѣдставя едно общинско свидѣтелство, на което ние не можемъ да дадемъ вѣра и съгласно приетата практика не можемъ да го приемемъ за доказателство за касирането на Милана Георгиевъ, то най-малкото, което би трѣбвало да направимъ камарата, е да се отложи изборътъ, както се направи и въ 1908 г. за нашия другаръ г. Стамболийски: отложи се изборътъ и се иска чрѣзъ околийския началникъ да се издаде едно свидѣтелство отъ енорийския свещеникъ и да се потвърди отъ архиерейския намѣстникъ, да-ли този човѣкъ, който е избранъ, е навършилъ 30 години и има право да бѣде избираемъ за народенъ прѣдставител. И само слѣдъ прѣдставянето на такова удостоверение тукъ, въ камарата, ние можемъ да се произнесемъ съвѣстно, да го касираме или не. Иначе, съ туй удостоверение ние ще изпаднеме въ стѣпкитѣ или подмамнитѣ на нѣкои партизани, които, може-би, иматъ нѣщо партизанско съ Милана Георгиевъ. Въ противенъ случай, ние ще изпаднемъ отъ залата на Народното събрание единъ нашъ другаръ, безъ да имаме туй право.

Д. Икономовъ: Ами околийскиятъ началникъ ще вѣрватъ ли?

В. Георгиевъ: Ами околийскиятъ началникъ ще събере свѣдѣния отъ вѣщи лица.

Отъ дѣсницата: А-а-а!

В. Георгиевъ: Тази е практиката, г-да.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. министърътъ на вжтрѣшнитѣ работи.

Министъръ А. Людскановъ: Г. г. народни прѣдставители! Менѣ ми се струва, че напразно си губимъ врѣмето съ тоя изборъ. Ние не можемъ да пристѣлимъ къмъ неговото гласуване и рѣшаване, щомъ мнѣнието на провѣрочната комисия е за касиране. На основание чл. 32 отъ правилника, който казва: (Чете) „Народното събрание се произнася за валидността на изборитѣ. Ако провѣрочната комисия е дала заключение за касиране на нѣкой изборъ, разискването не може да стане въ сжщия денъ, въ който се е доклавдалъ изборътъ въ Събранието, а се отлага за слѣдното заседание“, безъ да губимъ врѣме трѣбва да отложимъ избора, понеже е нужно да се изучи отъ господата. Па и при това, нека се взематъ въ внимание и бѣлѣжкитѣ, които азъ казахъ, да се събератъ всички свѣдѣния. Ние не сме се събирали тукъ да касираме никого и затова, на основание чл. 32, нека се отложи изборътъ, за да се даде възможностъ на всички господа да изучатъ работата.

Отъ всички страни: Съгласни.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Никола Савовъ.

Н. Савовъ: Отказвамъ се.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Понеже никой не е искалъ думата, ще се гласува.

Министъръ-прѣдседателъ И. Гешовъ: Нѣма нужда да се гласува — правилникътъ не изисква гласуване.

Прѣдседателствуующъ М. Маджаровъ: Тогава, на основание чл. 32, изборътъ се отлага, тъй като има въпросъ за касирането на одного отъ избранитѣ.

Народнитѣ прѣдставители: Прието.

Докладчикъ А. Томчевъ: П-та Ломска избирателна околия има 12 секция. Отъ 8.542 избиратели, гласо-подавали сж 4.545. Провѣзгласени сж за избрани кандидатитѣ, получивши най-много гласове, а именно: г. Тома Вълчовъ, г. Цвѣтко К. Лукановъ, г. Георги Т. Забуновъ и г. Киро Тодоровъ — всички сж получили по 2.089 гласа.

Има подадена контестація отъ 9 юний отъ кандидатитѣ Гоце Петровъ и С. Монева, които искатъ касирането на двама отъ провѣзгласенитѣ кандидати, а именно Цвѣтко Лукановъ и Киро Тодоровъ, понеже не били навършили 30-годишна възраст. Относително Цвѣтка Лукановъ за установяване на това обстоятелство прѣдставитѣ едно удостоверение отъ надлежното общинско управление, съ което послѣдното удостоверение, че Лукановъ въ избирателнитѣ списъци е записанъ на 25 години; друго едно удостоверение отъ училищното управление на сжщото село, въ което се удостоверява, че сжщиятъ е роденъ на 9 юлий 1882 г. и едно свидетелство за женитба, споредъ което той е роденъ на 10 юний 1881 г. И тъй, споредъ тия удостоверения, той не е попълнилъ възрастта 30 години. Комисията е на мнѣние неговиятъ изборъ да бѣде касиранъ.

Що се отнася до Кира Тодоровъ, има прѣдставено едно удостоверение отъ Вълчедръмската община, съ което се удостоверява, че той е билъ записанъ въ избирателнитѣ списъци на 28 години и четири дена. Обаче има и друго едно удостоверение отъ ломския архиепископски намѣстникъ, съ което се удостоверява, че той е роденъ на 10 януарий 1879 г. По отношение на него, комисията е на мнѣние изборътъ да бѣде утвърденъ.

Тъй щото, комисията е на мнѣние изборитѣ отъ втората ломска околия да бѣдатъ утвърдени, съ изключение избора на г. Цвѣтка Лукановъ.

Прѣдседателствуующъ М. Маджаровъ: На основание чл. 32 отъ нашия правилникъ, този изборъ трѣбва да се отложи за едно отъ слѣдующитѣ засѣдания.

Има ли нѣкой другъ отъ г. г. докладчикитѣ готовъ? (Никои не се обаждатъ)

Има думата г. Вълчо Георгиевъ.

В. Георгиевъ: Г. г. народни прѣдставители! Азъ впадамъ въ една отъ групитѣ, въ които се провѣрваха изборитѣ. Ние имаме ямболския изборъ и ако г. Петко Тодоровъ, който е членъ отъ нашата секция на провѣрочната комисия, не дохожда да прѣгледаме този изборъ, азъ мисля, че отъ една страна прави прѣстъпление, като наказва тия наши другари народни прѣдставители тукъ, да стоятъ въ невѣстно положение, и отъ друга страна туря и нашитѣ другари народни прѣдставители въ неловко положение. Ние нѣколко пѣти сме го поканвали, а пъкъ той взе контестаціята и ходилъ въ Русчукъ два дена, безъ да я остави да я разгледаме ние. Второ, прави такива работи въобще, щото дава да се разбере, че този човѣкъ нѣма желание да разгледа колкото се може по-скоро този изборъ. Трето, той ни заявя, че му трѣбвали още три-четири дена време, за да разгледа този изборъ. Азъ съмъ членъ на тая комисия и съмъ разглеждалъ този изборъ. Тукъ нѣма никакви нередовности. Има една контестація, която е съвършено плоска. (Възражение отъ дѣсницата) Тъй щото, азъ бихъ помогилъ нашитѣ другари отъ тая секция да се събератъ безъ него и да рѣшатъ въпроса, а не да го чакаме. Заявявамъ туй нѣщо, защото нѣма нужда да се забавя работата само за единъ членъ отъ секцията.

Прѣдседателствуующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Дамянъ Вълчовъ.

Д. Вълчевъ: Г. Петко Тодоровъ е тукъ и азъ мисля, че той ще се защити отъ това обвинение, което му се хвърля, но длъжностъ ми се налага, като членъ на тази комисия, да изтъкна прѣдъ почитаемото Събрание, че не е тъй работата и съвѣтъмъ не сж прави твърденията на г. Вълчо Георгиевъ. Онази вечеръ, когато се пристъпи къмъ разглеждането на избора, макаръ и да бѣше доста късно, ние имахме да разгледаме изборитѣ на три избирателни околии и двата отъ тѣхъ ги разгледахме. Попеже засѣдаваше общата комисия, ние искахме да вземемъ участие въ нея и понеже бѣше доста късно и при това се изтъкваше обстоятелството, че има контестація по тоя изборъ, ние, заедно съ другитѣ членове на секцията, подъ прѣдседателството на г. Радославова — който, ако е тукъ, ще установи това обстоятелство — взехме общо рѣшение съ болшинство, да остане разглеждането на избора за другъ день, безъ да сме имали желание да тормозимъ г. г. избранитѣ народни прѣдставители, като отлагаме разглеждането на избора въ Ямболската избирателна околия. Тази е единствената причина. Вѣрно е, че г. Петко Тодоровъ въ прѣнието си съ избрания въ Ямболската околия, г. Януловъ, ако не се лъжа, каза, че когато е въпросъ за изучаване на единъ изборъ, по който има контестація, всеки единъ отъ г. г. народнитѣ прѣдставители може съ день, два, три и повече да го изуча, за да се произнесе добросъвестно. Тъй стои работата. Мисля, че неправилно се хвърлятъ въ случая обвинения противъ който и да е членъ на комисията и ето защо вѣрвамъ, че ямболскитѣ изборъ днесъ, когато се събере комисията, ще бѣде разгледанъ и заедно съ всички други най-късно утрѣ той ще бѣде докладванъ.

Прѣдседателствуующъ М. Маджаровъ: Има думата г. Петко Тодоровъ.

П. Тодоровъ: Г. г. народни прѣдставители! Позволете ми да дамъ и азъ лично обяснения по единъ въпросъ, който, може-би, не трѣбваше тукъ да се обсъжда, но който единъжъ изникналь, макаръ случайно и неумѣтно, трѣбва да се разясни и обсъжда. Азъ ще ви моля да ми позволите да отговоря, да отхвърля лансираниѣ по мой адресъ клевети накъсо, подъ прѣдлогъ на лично обяснение.

Ако можеше да става приказка за единъ още непровѣренъ изборъ, какъвто е ямболскитѣ изборъ, то за него най-малко можеше да говори г. Вълчо Георгиевъ, който е членъ на секцията, която прочува тоя изборъ. Можеше въ случая да говори г. Януловъ и другаритѣ му отъ Ямболска околия, можеше да говори всеки другъ народенъ прѣдставител, по не и г. Вълчо Георгиевъ, който още въ самата секция не е изказалъ като съдия своето мнѣние по този изборъ, които мене лично ми каза, че „ние трѣбваше да отложимъ ямболския изборъ, за да можете и вие да вземете участие въ неговото разглеждане“, защото, споредъ него и споредъ мнѣнието на другаритѣ му отъ секцията, по този изборъ имало нередовности, които трѣбвало да се обсъдятъ по-добрѣ и отъ всички. Самъ г. Вълчо Георгиевъ не може да откаже, че когато засѣдава общата комисия по изборитѣ, членоветѣ на нѣкоя секция отъ тази комисия трѣбва да сиратъ своитѣ обсъждания въ секцията и да вземемъ участие въ общата комисия. Нашата секция провѣри всички избори въ Варненския и Бургаския окръзи, съ изключение на ямболския изборъ, единствено по който имаме контестація, и за да направя хатѣра на нѣкоя отъ избранитѣ въ Ямболската околия, се отдѣли за нѣколко часа на страна да разгледа контестаціята, но съ това си отстраняване, ние, членоветѣ

на секцията, спънахме дѣйствието на общата комисия — шестимата, които бѣхме членове на секцията спънахме дѣятелността на 40-тѣ въ общата комисия — и сами, съ едно рѣшение на секцията, спрѣхме работата си тамъ и отидохме въ общата комисия. Прочее, съ общо съгласие отложихме за послѣ разглеждането на ямболския изборъ. Единствено, по ямболския изборъ, вървамъ сте забѣлѣвали, се пише въ вѣстниците прѣди неговата проверка и заявявамъ, пишатъ се само измислици. Писа се, че азъ съмъ ходилъ въ София и цѣли 5 дена съмъ събиралъ тамъ данни за касирането на този изборъ, писа се, че съмъ носилъ контастацията въ джеба си и пр. и пр. Всичко това отъ единия до другия край не е вѣрно и е крайно тенденциозно. Нито въ София отъ какъ тукъ засѣдаваме съмъ ходилъ, нито въ Ямболъ съмъ ходилъ да събирамъ каквито и да било материали по тази контастация, нито пъкъ въ секцията, при разглеждането на този изборъ, нито пъкъ нѣйдѣ другадѣ съмъ говорилъ по сѣдбата на този изборъ, та моето мнѣние да може да бѣде извѣстно на когото и да било. Знамъ, че на вѣстниците сѣ нужни всевъзможни новини и че тѣхнитѣ рапортьори, като нѣматъ възможность да ги взематъ отъ живота, измислятъ ги отъ фантазията си, съчиняватъ ги, безъ да се срамуватъ отъ невѣроятността имъ; по всичко трѣбва да бѣде съ мѣрка и безъ лошъ умисълъ. Източникътъ на невѣрнитѣ съобщения въ печата по ямболския изборъ, е — азъ ще си позволя да го посоча тукъ — г. Януловъ.

И. Януловъ: Искамъ думата.

П. Теодоровъ: Той, като човѣкъ заинтересованъ въ този изборъ, най-малко трѣбваше да идва въ секцията ни и да пита, какво е мнѣнието на всѣки членъ отъ секцията по този изборъ. Азъ бѣхъ избранъ отъ Ямболска околия за народенъ прѣдставителъ прѣзъ 1903 г. и изборътъ ми съвсѣмъ безсвѣстно го подложиха на касиране, но азъ не само не отидохъ въ секцията, не само не отидохъ въ изборната комисия да въздѣйствувамъ за утвърждаването на моя изборъ, но даже не попитахъ нито единъ отъ депутатитѣ, мои приятели отъ тогавашното болшинство, какво е станало съ моя изборъ въ комисията. Членоветѣ на комисията по проверка на изборитѣ дѣйствуватъ като сѣдни и всѣки единъ избраникъ, изборътъ на когото подлежи на оцѣнката, на присѣдата на тѣзи сѣдни, не би трѣбвало поне за спокойствие на собствената си съвѣсть да си позволи да пита прѣдварително членоветѣ на този сѣдъ, какво е мнѣнието имъ за неговия изборъ, прѣди това мнѣние да бѣде изложено въ общата комисия и подложено на общо тукъ обсъждане. Това въздържане се налага наистина, не отъ писани закони, но отъ простата етика, отъ морала на всѣки избраникъ, да не въздѣйствува на хората, които сѣ призвани да разглеждатъ по съвѣсть едно негово дѣло, каквото е неговиятъ изборъ. Е добръ, г. Януловъ не слѣдва тази етика, той по 10 пѣти ходи при всѣки единъ отъ членоветѣ на секцията и се за своя изборъ му говори, на менъ говори какво му казалъ г. Радославовъ, Вълчо Георгиевъ и пр., а на тѣхъ говори какво ужъ казалъ Петко Теодоровъ и пр. Азъ нарочно се спирамъ на тоя фактъ на въздѣйствие отъ страна на г. Янулова; той е още младъ депутатъ, нека вземе бѣлѣжка да не повтаря други пътъ тази грѣшка и нито чрѣзъ печата, нито лично да въздѣйствува на другаритѣ си по въпроси отъ лично естество, защото туй нито е етично, нито е колегиално, нито пъкъ е, ако щете, почтено.

Сега, по самия ямболски изборъ, г-да, имамъ да забѣлѣжа, че по него има контастация отъ сериозно естество.

Отъ земледѣлската група: Той не се разглежда сега.

П. Теодоровъ: Добръ. Въ комисията г. Януловъ нѣколко пѣти запитва, защо не се докладвалъ ямболскиятъ изборъ. Въ сѣщия смисълъ нѣколко антрефилета има писани въ вѣстниците по мой адресъ и понеже азъ по принципъ не опровергавамъ лъжитѣ и инсинуациитѣ, считамъ за нужно и тукъ прѣдъ васъ да не ги опровергавамъ.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Г. г. народни прѣдставители! Не е ли по-добръ всички тия прѣрѣкания да се оставятъ за тогава, когато дойде ямболскиятъ изборъ?

Министъръ-прѣседателъ И. Гешовъ: Той сега не е на дневенъ редъ.

П. Теодоровъ: Въпросътъ е за лично обяснение тукъ, и трѣбва да ми се даде думата да се защитя. Азъ не излизамъ отъ рамкитѣ на обяснението.

Н. Коновъ: Говорете въ пресата.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Г. Петко Теодоровъ! Ако Вие продължавате да говорите, ще трѣбва да дамъ думата и на г. Янулова.

И. Януловъ: Непрѣмѣнно.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Това е въпросъ, който не е на дневенъ редъ и ще го туримъ насила на дневенъ редъ. Азъ мисля, че това не е правилно. Споредъ правилника, това нѣщо не може да се допусне и ще ви моля и двамата да се съгласите да не говорите по този въпросъ.

П. Теодоровъ: Азъ сега ще свърша.

Министъръ-прѣседателъ И. Гешовъ: Ще вземете думата, когато дойде да се разглежда този изборъ прѣдъ Народното събрание; тогава ще говори и г. Януловъ. Нѣма за какво да се занимава сега Народното събрание съ този въпросъ.

П. Теодоровъ: Лансираха се извѣстни обвинения противъ мене и азъ трѣбва да ги опровергая.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Нѣма да дамъ никому думата. Понеже въпросътъ не е на дневенъ редъ, моля Народното събрание да се произнесе, желае ли да слуша или не.

Обаждатъ се: Не желае.

П. Теодоровъ: Желалъ бихъ поне да завърша рѣчта си.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Не желае — свършена работа.

И. Януловъ: Понеже се лансираха нѣкои обвинения противъ мене, ще моля и апелирамъ къмъ г. г. министритѣ, да ми се позволи да кажа нѣколко думи.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Не може.

И. Януловъ: Само за двѣ минути. Ще бѣде много нетактично, много нелоялно отъ Ваша страна, г. прѣседателю.

Прѣседателствующъ М. Маджаровъ: Нѣмате думата, г. Януловъ. Моля седнете си на мѣстото.

А. Папазовъ: (Къмъ И. Януловъ) Отдѣлно се раз-
правяйте съ него.

И. Януловъ: Мене ме нарекоха непочтенъ и азъ
Ви моля, възъ основа на правилника, да ми позво-
лите само двѣ думи да кажа за лично обяснение.
(Глъчка)

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Моля, г. Яну-
ловъ, не забравяйте, че азъ го прѣкъснахъ и му от-
нехъ думата.

И. Януловъ: Г. прѣдседателю! Тукъ ме нарекоха
непочтенъ. Възъ основа на правилника, трѣбва да ми
се позволи да се обясня.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Събранието
не желае да слуша.

И. Януловъ: Ако болшинството не желае да ме
слуша, това е другъ въпросъ, но азъ се ссая на
правилника. Г. прѣдседателю! По този начинъ Вие
ми нанасяте една голѣма обида. Азъ искамъ думата
възъ основа на правилника.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Нѣмате ду-
мата, г. Януловъ, седнете си на мѣстото. Какъ Ви
като прѣдседателъ.

И. Януловъ: (Отива на мѣстото си) Азъ съмъ си
на мѣстото.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Седнете и
тогава ще Ви кажа.

Желаете ли, г-да, да изслушате г. Янулова да даде
лични обяснения по единъ въпросъ, по който азъ от-
нехъ думата на г. Петка Теодоровъ и не му дадохъ
възможность да говори по-нататкъ, или не?

Отъ дѣсницата: Не.

А. Коновъ: Правилникътъ му дава това право.
Какво направихте вие този правилникъ? Разпнахте
го на кръсть!

И. Януловъ: Азъ Ви заявявамъ, г. прѣдседателю,
че г. Петко Теодоровъ извърши едно безчестие въ

този парламентъ. Той задигна контестацията въ
джеба си, бави я четири дена. Прѣдъ никого не съмъ
се молилъ, а само протестирахъ, и прѣдъ цѣлото Съ-
брание, азъ плюя на лицето му.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: (Силно
звъни) Права трето прѣдупрѣждение на г. Янулова,
дѣто не слѣдва правилника.

А. Коновъ: Вие не го слѣдвате.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Моля, г. Ко-
новъ.

А. Коновъ: Моля Ви да изпълнявате правилника
по-акуратно, да не го нарушавате, защото съ това
давате примѣръ и ние да го нарушаваме.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Моля, г. Ко-
новъ, не прѣвъ пътъ правите такива гюрултни въ
Събранието. Вие сте най-голѣмиятъ гюрултаджия
тукъ.

Обаждатъ се отъ дѣсницата: Вѣрно!

А. Коновъ: Моля Ви да си вземете думитѣ назадъ.
А Вие сте най-голѣмиятъ прѣстѣжникъ къмъ пра-
вилника.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Азъ толкова
Ви не зачитамъ, щото не желая да се спирамъ на
Вашия упрекъ.

Дневниятъ редъ се изчерпа.

Г. министъръ-прѣдседателътъ има думата.

Министъръ-прѣдседателъ И. Гешовъ: Г. г. народни
прѣдставители! Прѣдлагамъ идущето засѣдание да
стане въ срѣда 7 ч. зараньта съ слѣщия дневенъ редъ,
именно провѣрка на изборитѣ.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Приема ли
се това прѣдложение?

Отъ всички страни: Према се.

Прѣдседателствующъ М. Маджаровъ: Вдигамъ за-
сѣданнето.

(Вдигнато въ 9 ч. 10 м. прѣди обѣдъ)

Прѣдседателствующъ подпрѣдседателъ: **М. Маджаровъ.**

Секретари: { **С. Калчевъ.**
 { **Г. Николовъ.**

Началникъ на Стенографското бюро: **Т. Гълъбевъ.**